

1. SEPTENTRIONAL (S)

acatar*⁽²⁾ v. tr. i intr. pron. (S) ⇒ **abaixar**⁽²⁾

aclapar* v. tr. i intr. pron. (S) ⇒ **abaixar**⁽²⁾

acocolar* v. tr. i intr. pron. (S) ⇒ **arrupir**

adret* -a adj. (S) ⇒ **hàbil**⁽²⁾

aganyit* -ida adj. (S) ⇒ **prim -a**

agulla*⁽⁴⁾ f. (S) ⇒ **séquia**

aima* f. (S) ⇒ **ànima**

ainat* **ainada** m. i f. (S) ⇒ **primogènit -a** adj. i m. i f.

aper* m. (S) ⇒ **arada** f.

apuntar*¹⁽²⁾ v. tr. (S) ⇒ **preparar** v. tr. i intr. pron.

argelac m. (S) ⇒ **argelaga** f.

arreu¹⁽¹⁾ m. (S) ⇒ **arada** f.

arreu^{*2}⁽³⁾ adv. (S) ⇒ **tot seguit** loc. adv.

arrufir* v. tr. i intr. pron. (S) ⇒ **arrugar**

arrufit* -ida adj. (S) ⇒ **arrugat -ada**

atudar* v. tr. i intr. pron. (S) ⇒ **apagar**

aujam* m. (S) ⇒ **aviram** m. o f.

baldament* adv. (S) ⇒ **tant de bo** loc. interj.

band* m. (S) ⇒ **costat**

barralla* f. (S) ⇒ **barrera**

bateu* m. (S) ⇒ **vaixell**

bedòs* -osa adj. i m. i f. (S) ⇒ **papissot**⁽¹⁾ -a

belleu* adv. (S) ⇒ **potser**

bertranada f. (S) ⇒ **ximpleria**

blat

blat dindi m. (S) ⇒ **blat de moro**

blingar* v. tr. i intr. pron. (S) ⇒ **vinclar**⁽¹⁾

bola de picolat* f. (S) ⇒ **mandonguilla**

borniola* f. (S) ⇒ **bony** m.

borrar*¹ v. tr. (S) ⇒ **empènyer**⁺ (fort)

botar*³ v. tr. i intr. pron. (S) ⇒ **inflar**

botolla* f. (S) ⇒ **butllofa**

bunyeta* f. (S) ⇒ **bunyol**⁺⁽¹⁾ m.

burlaner -a adj. (S) ⇒ **burleta** adj. i m. i f.

cabota⁽³⁾ f. (S) ⇒ **cabeça** (d'allis)

çaçaire m. i f. (S) ⇒ **çaçador -a** adj. i m. i f.

cadaula* f. (S) ⇒ **pestell** m.

caganya*[↓] f. (S) ⇒ **diarrea**

calça⁽²⁾ f. pl. (S) ⇒ **pantaló** m. (pl.)

cambajó* m. (S) ⇒ **pernil**

canya*⁽³⁾ f. (S) ⇒ **peresa**

canyàs* -assa adj. i m. i f. (S) ⇒ **peresós -osa**

carpant* m. (S) ⇒ **bufetada** f.

casarina* f. (S) ⇒ **bala**²⁽²⁾

casoal* m. (S) ⇒ **casal**

casot* m. (S) ⇒ **cabanya** f.

ceiró* m. (S) ⇒ **cigró**

clucull m. (S) ⇒ **becaina** f.

cogot*⁽¹⁾ m. (S) ⇒ **clatell**

cogot*⁽²⁾ m. (S) ⇒ **bufetada** f.

cogotada* f. (S) ⇒ **clatellada**

corbàs* m. (S) ⇒ **corb**¹

critaire*⁽²⁾ m. i f. (S) ⇒ **pregoner** **pregonera**

debaix* m. (S) ⇒ **planta baixa** f.

decelar* v. tr. (S) ⇒ **denunciar**

descascat* -ada adj. (S) ⇒ **espavilat -ada**

desenou* num. i m. (S) ⇒ **dinou**

desenovè* -ena adj. i m. (S) ⇒ **dinovè -ena**

desesset* num. i m. (S) ⇒ **disset**

desessèt* -ena adj. i m. (S) ⇒ **dissetè -ena**

desevuit* num. i m. (S) ⇒ **divuit**

desevuitè* -ena adj. i m. (S) ⇒ **divuitè -ena**

desfemar* v. tr. (S) 'treure els fems'

desgall* m. (S) ⇒ **desgavell**

destetar* v. tr. (S) ⇒ **deslletar**

einam* m. (S) ⇒ **vaixella**⁺ f.

empatotar* v. tr. (S) ⇒ **embenar**

encrancar* v. tr. i intr. pron. (S) ⇒ **agarrar**⁽²⁾ v. tr.

enfalagar* v. tr. i intr. pron. (S) ⇒ **embafar**

enganussar-se* v. intr. pron. (S) ⇒ **ennuegar** v. tr. i intr. pron.

engomit* -ida adj. (S) ⇒ **resclosit -ida**

envisar-se* v. intr. pron. (S) ⇒ **adonar-se**

escaibre* m. (S) ⇒ **baldufa** f.

escampillar* v. tr. (S) ⇒ **escampar**⁽¹⁾ v. tr. i intr. pron.

escondir*² v. tr. (S) ⇒ **foragitar**

- espellida** *f.* (S) 'fet de descloure's una flor'
- espellotar***⁽²⁾ *v. tr.* (S) ⇒ **esparracar**⁺ *v. tr. i intr. pron.*
- espellotat*** -*ada* *adj.* (S) ⇒ **esparracat** -*ada*
- espertinar**¹ *v. intr.* (S) ⇒ **berenar**¹⁽¹⁾
- espertinar**² *m.* (S) ⇒ **berenar**²⁽¹⁾
- espiar**⁽²⁾ *v. tr.* (S) ⇒ **mirar**⁺⁽¹⁾ *v. tr. i intr.*
- esporuc*** -*uga* *adj.* (S) ⇒ **poruc** -*uga*
- esquerrot*** -*a* *adj.* (S) ⇒ **esquerrà**⁽¹⁾ -*ana*
- estatgí*** *m.* (S) ⇒ **sutge**
- estela*** *f.* (S) ⇒ **estel**⁽¹⁾ *m.*
- estiregonyar*** *v. tr. i intr. pron.* (S) ⇒ **estireganyar**
- estossada*** *f.* (S) ⇒ **pallissa**²
- estrebancar*** *v. tr. i intr. pron.* (S) ⇒ **entrebancar**
- estrígol*** *m.* (S) ⇒ **ortiga** *f.*
- fa***²⁽¹⁾ *interj.* (S) ⇒ **oi**²
- fa***²⁽²⁾ *interj.* (S) 'expressió de sorpresa positiva o negativa'
- fadrí** **fadrina**
fadrí magenc* **fadrina magenca** *m. i f.* (S)
 ⇒ **conco**⁽¹⁾ **conca**
- falda***⁽⁴⁾ *f.* (S) ⇒ **davantall**⁽¹⁾ *m.*
- farda*** *f.* (S) ⇒ **brossa**¹⁽³⁾
- farigoleta*** *f.* (S) ⇒ **farigola**
- fedà** *f.* (S) ⇒ **ovella**
- femeràs*** *m.* (S) ⇒ **femer**
- fonsilles*** *f. pl.* (S) ⇒ **solatge** *m.*
- fora**
fora que* *loc. conj.* (S) ⇒ **només** *adv.*
- forro***² *m.* (S) 'oficial encarregat de cobrar els deutes o, si escau, d'embargar els béns'
- franquet*** *m.* (S) ⇒ **cranc**⁽¹⁾
- fregada*** *f.* (S) ⇒ **pallissa**²
- fregador*** *m.* (S) ⇒ **fregall**
- fregarada***¹ *f.* (S) ⇒ **vaixella**⁺
fer la fregarada* *loc. verb.* (S) 'rentar els plats'
- fregarada***²↓ *f.* (S) ⇒ **pallissa**²
- frígol*** *m.* (S) ⇒ **farigola** *f.*
- frigoleta*** *f.* (S) ⇒ **farigola**
- fúger*** *v. intr.* (S) ⇒ **fugir**⁽¹⁾
- furnyigar*** *v. tr.* (S) ⇒ **burxar**⁽²⁾
- fusill*** *m.* (S) ⇒ **fusell**
- ganyidar*** *v. intr.* (S) ⇒ **grinyolar**⁽¹⁾ (un gos)
- garulla** *f.* (S) ⇒ **coscoll** *m.*
- gaspa*** *f.* (S) ⇒ **rapa**⁽¹⁾ (del raïm)
- gatemell*** *m.* (S) ⇒ **gotim**
- giratori***⁽²⁾ *m.* (S) ⇒ **rotonda** *f.*
- givert*** *m.* (S) ⇒ **julivert**
- goda*** *f.* (S) 'desgana puntual'
- granyota*** *f.* (S) ⇒ **granota**⁽¹⁾
- graveta***⁽²⁾ *f.* (S) ⇒ **grava**
- gravilla*** *f.* (S) ⇒ **graella**⁽¹⁾ *f. (pl.)*
- gressilló*** *m.* (S) ⇒ **greixó**
- grut*** *m.* (S) ⇒ **segó**
- guerxo**
de guerxo* *loc. adv.* (S) ⇒ **de gairell**
- guillot***⁽²⁾ *m.* (S) 'guilla jove'
- hajar** *v. tr.* (S) ⇒ **haver**²
- helra*** *f.* (S) ⇒ **heura**
- jaupar** *v. intr.* (S) ⇒ **lladrar**
- juliana***⁽²⁾ *f.* (S) ⇒ **bacallà** *m.*
- llaca*** (de ceps o de llegums sembrats) *f.* (S)
 ⇒ **fila**⁺⁽¹⁾
- llancar*** *v. intr.* (S) 'fugir de pressa'
- llanut***⁽²⁾ **llanuda** *m. i f.* (S) 'persona sense domicili que viu al camp o a la ciutat'
- llauseta*** *f.* (S) ⇒ **alosa**
- llestar*** *v. tr.* (S) ⇒ **triar**⁺⁽¹⁾
- llipota** *f.* (S) ⇒ **cirera d'arboç**
- llipoter** *m.* (S) ⇒ **arboç**
- llisada***² *f.* (S) ⇒ **relliscada**
- llisar*** *v. intr.* (S) ⇒ **relliscar**
- llucet***² *m.* (S) ⇒ **llamp**
- llumeta***⁽²⁾ *f.* (S) ⇒ **llumí** *m.*
- llurcar*** *v. tr.* (S) ⇒ **mirar**⁽¹⁾ *v. tr. i intr.*
- mainatge** *m.* (S) ⇒ **infant**⁽¹⁾
- mal**
treure mal* (+ *inf.*) *loc. verb.* (S) ⇒ **costar**⁺
 (de fer una cosa) *v. intr.*
- malgirbit*** -*ida* *adj.* (S) ⇒ **malgirbat** -*ada*
- manglana*** *f.* (S) ⇒ **magrana**
- manyac***⁽²⁾ -*aga* *adj.* (S) ⇒ **afectuos** -*osa*

- margarideta*** *f.* (S) ⇒ **marieta**
- meca*** *f.* (S) ‘mucositat que penja del nas’
- menester**
tenir menester* *loc. verb.* (S) ⇒ **caldre v.**
intr.
- mes²** *conj.* (S) ⇒ **però⁽¹⁾**
- mitja***⁽³⁾ *f.* (S) ⇒ **mitjó m.**
- moixall*** *m.* (S) ⇒ **mosquit**
- moixir*** *v. tr. i intr. pron.* (S) ⇒ **pansir**
- molsir*** *v. tr.* (S) ⇒ **munyir**
- monina*** *f.* (S) ⇒ **simi m.**
- monja**
monja tendra f. (S) ⇒ **mongeta⁽¹⁾** (tendra)
- mor**
per mor de⁽¹⁾ *loc. prep.* (S) ⇒ **per tal de**
per mor que* *loc. conj.* (S) ⇒ **per tal que**
- moscat***⁽²⁾ *m.* (S) ‘classe de vi’
- mosellut* -uda** *adj.* (S) ⇒ **molsut -uda**
- mossènyer*** *m. i f.* (S) ⇒ **cap de colla** (dels treballadors del camp)
- mostarda*** *f.* (S) ⇒ **mostassa**
- mullega*** *f.* (S) ⇒ **remull m.**
a mullega* *loc. adv.* (S) ⇒ **en remull**
- noga f.** (S) ⇒ **nou¹**
- nyaufar v. tr.** (S) ⇒ **abonyegar v. tr. i intr. pron.**
- olendra*** *f.* (S) ⇒ **oreneta**
- oliu m.** (S) ⇒ **olivera f.**
- ollada***⁽²⁾ *f.* (S) ‘cuiat de patates, mongetes, porc salat, etc.’
- ontocom*** *adv.* (S) ‘en algun lloc’
- orri**
en orri loc. adv. (S) ⇒ **a caramull⁽²⁾**
- pa**
pa d’ou* *m.* (S) ⇒ **flam**
pa de fetge* *m.* (S) ‘embotit de fetge’
- palferro*** *m.* (S) ⇒ **perpal**
- pallago* pallaga m. i f.** (S) ⇒ **infant⁽¹⁾ m.**
- pallagostí*** *m.* (S) ⇒ **llagosta⁽¹⁾ f.**
- panna*** *f.* (S) ⇒ **paella**
- panxec*** *m.* (S) ⇒ **panteix**
- panxegar*** *v. intr.* (S) ⇒ **panteixar**
- parapluja*** *m.* (S) ⇒ **paraigua**
- parió***⁽²⁾ *-ona adj.* (S) ⇒ **igual⁽¹⁾ adj. i m. i f.**
- parpallol*** *m.* (S) ⇒ **papallona f.**
- parreguera*** *f.* (S) ⇒ **corral m.**
- patana*** *f.* (S) ⇒ **patata**
- patot*** *m.* (S) ⇒ **ninot**
- patota***⁽²⁾ *f.* (S) ⇒ **nina⁽²⁾**
- patxaca*** *f.* (S) ⇒ **tripijoc m.**
- pebrina⁽¹⁾ f.** (S) ⇒ **bitxo m.**
- peirer* peirera m. i f.** (S) ⇒ **paleta¹**
- peixoner* peixonera m. i f.** (S) ⇒ **peixater**
peixatera
- peixoneria*** *f.* (S) ⇒ **peixateria**
- pellot*** *m.* (S) ⇒ **parrac**
- penjant*** *m.* (S) ⇒ **arracada f.**
- pial*** *m.* (S) ⇒ **peüc**
- picota*** *f.* (S) ⇒ **verola**
- pioc¹ m.** (S) ⇒ **gall dindi**
- pioca f.** (S) ⇒ **polla d’índia**
- piulots*** *m. pl.* (S) ‘embalbiment dels caps dels dits’
- pix***↓ *m.* (S) ⇒ **orina f.**
- poal⁽²⁾ m.** (S) ⇒ **càntir**
- polit -ida**
a polit* *loc. adv.* (S) ⇒ **a poc a poc**
- pompill*** *m.* (S) ⇒ **palpís**
- potó² m.** (S) ⇒ **besada f.**
- potonejar*** *v. tr.* (S) ⇒ **besar**
- president***⁽²⁾ **presidenta m. i f.** (S) ⇒ **rector⁽²⁾**
rectora
- punxerut -uda** *adj.* (S) ⇒ **punxegut -uda**
- punyat*** *m.* (S) ⇒ **grapat**
- punyet*** *m.* (S) ⇒ **canell**
- quinyol*** *m.* (S) ⇒ **tascó**
- quitxar*** *v. tr.* (S) ⇒ **polsar¹⁽³⁾**
- rabassut***⁽²⁾ **-uda adj.** (S) ‘nuós com un cep’
- rall***⁴ *m.* (S) ‘rotlle, grup de gent que conversa al carrer o a la plaça’
- ratapenera*** *f.* (S) ⇒ **ratapinyada**
- rauc² -a** *adj.* (S) ⇒ **ronc² -a**
- rauc***³ *m.* (S) ⇒ **ronc¹**
- rebitllar*** *v. tr.* (S) ‘llançar amb violència (alguna cosa contra una altra)’

record*⁽⁴⁾ *m.* (S) 'raïm verdós que es deixa per a ésser collit més endavant'

refastinyós* -osa *adj.* i *m.* i *f.* (S) ⇒ llepafils

rega *f.* (S) ⇒ solc *m.*

rembolar* *v. tr.* (S) ⇒ renyar

repetell⁽¹⁾ *m.* (S) ⇒ baterell

repotegar *v. intr.* (S) ⇒ rondinar

resquill¹ *m.* (S) ⇒ espurna⁽²⁾ *f.*

resquill*² *m.* (S) ⇒ esquitx⁽¹⁾

resquitllar*⁽²⁾ *v. intr.* i *tr.* (S) ⇒ esquitxar⁽¹⁾

retxa*² *f.* (S) ⇒ reixa

ribera⁽²⁾ *f.* (S) ⇒ riu *m.*

rideu* *m.* (S) ⇒ cortina *f.*

rodador* *m.* (S) ⇒ voltants *m. pl.*

rotar*⁽²⁾ *v. intr.* (S) ⇒ sobreeixir

rua⁽¹⁾ *f.* (S) ⇒ fila⁽¹⁾

rufa¹ *f.* (S) ⇒ arruga

sabuc* *m.* (S) ⇒ saüc

sàller* *v. intr.* (S) ⇒ sortir *v. intr.* i *intr. pron.*

sallida* *f.* (S) ⇒ sortida⁽¹⁾

sanaire* *m.* i *f.* (S) ⇒ castrador castradora

sangsuga* *f.* (S) ⇒ sangonera

sarda *f.* (S) ⇒ sardina

singlantana* *f.* (S) ⇒ sargantana

siure*⁽¹⁾ *m.* (S) ⇒ suro

siure*⁽²⁾ *m.* (S) ⇒ alzina surera *f.*

siureda* *f.* (S) ⇒ sureda

sodrillar* *v. tr.* (S) ⇒ renyar

sus* *prep.* (S) ⇒ sobre²⁽¹⁾

sus de* *loc. prep.* (S) ⇒ sobre de

tabé*↓ *adv.* (S) ⇒ també

tableu*⁽¹⁾ *m.* (S) ⇒ pissarra *f.*

tableu*⁽²⁾ *m.* (S) ⇒ quadre

taular* *v. intr.* (S) ⇒ bolcar *v. tr.* i *intr. pron.* i *intr.*

taval* *m.* (S) ⇒ tàvec

temerut* -uda *adj.* (S) ⇒ obstinat -ada

termenera* *f.* (S) ⇒ fita

terrat*⁽²⁾ *m.* (S) ⇒ teulada *f.*

teta *f.* (S) ⇒ mama²

tetar* *v. tr.* (S) ⇒ mamar⁽¹⁾

tibola* *f.* (S) ⇒ tabola

tirataps* *m.* (S) ⇒ llevataps

torcida* *f.* (S) ⇒ torçada (de peu)

torcir* *v. tr.* (S) ⇒ desviar *v. tr.* i *intr. pron.*

toronjo* *m.* i *adj.* (S) ⇒ taronja *f.* i *m.* i *adj.*

tosquirador* tosquiradora *m.* i *f.* (S)

⇒ esquilador esquiladora

tosquirar *v. tr.* (S) ⇒ esquilat

trapar* *v. tr.* i *intr.* i *tr. pron.* i *intr. pron.* (S)

⇒ trobar

traucar*⁽²⁾ *v. intr.* (S) ⇒ aparèixer *v. intr.* i *intr. pron.*

trebutjar* *v. tr.* (S) ⇒ sotragar

trefle *m.* (S) ⇒ trèvol

trefugir* *v. intr.* (S) ⇒ neguitejar *v. tr.* i *intr. pron.* i *intr.*

tressís* *m.* (S) ⇒ aiguarent

trialles *f. pl.* (S) ⇒ pela⁽²⁾ *f. (pl.)*

trinxada* *f.* (S) ⇒ trinxera

trufa*²⁽³⁾ *f.* (S) ⇒ patata

turra* *f.* (S) ⇒ gassó *m.*

tustar⁽²⁾ (a la porta) *v. intr.* (S) ⇒ trucar⁽¹⁾

userda *f.* (S) ⇒ alfals *m.*

veire *m.* (S) ⇒ got¹

ventalla *f.* (S) ⇒ porticó *m.*

veremaire* *m.* i *f.* (S) ⇒ veremador -a

vespilla* *f.* (S) ⇒ espurna⁽¹⁾

volilla* *f.* (S) ⇒ encenall⁽¹⁾ *m.*

voludar* *v. tr.* (S) ⇒ rebolcar *v. tr.* i *intr. pron.*

ximar* *v. intr.* (S) ⇒ beure¹⁽²⁾ (begudes alcohòliques)

xipot* *m.* (S) ⇒ xafarderia *f.*

xipotejar*⁽¹⁾ *v. intr.* (S) ⇒ xafardejar

xipotejar*⁽²⁾ *v. intr.* (S) ⇒ xipollejar

xipoter* -a *adj.* i *m.* i *f.* (S) ⇒ xafarder -a

xirment* *m.* (S) ⇒ sarment *m. o f.*

xormollar* *v. intr.* (S) ⇒ sanglotar